

Høring – regler om Den norske kirkes digitaliseringsutvalg og utvalg for informasjonssikkerhet og personvern (sikkerhetsutvalget)

Høringsnotat 25. september 2025. Høringsfrist 21. november 2025.

Sammendrag

Denne høringen følger opp Kirkemøtets vedtak i sak KM 11/25 regler om fellesordninger innen digitalisering, personvern og informasjonssikkerhet i Den norske kirke § 2 og § 3. Kirkemøtet vedtok å opprette et digitaliseringsutvalg og et utvalg for personvern og informasjonssikkerhet og at Kirkerådet gir nærmere regler om utvalgenes oppnevning, sammensetning og oppgaver. Kirkemøtet ba om at de kirkelige fellesrådene og Hovedorganisasjonen KA skulle involveres i utformingen av disse reglene.

Denne høringen gjelder nærmere regler om utvalgenes oppnevning, sammensetning og oppgaver. Kirkerådet har involvert Hovedorganisasjonen KA og har hatt møter med arbeidsutvalget for nettverk for fellesrådsledere ved utforming av forslaget.

Saken til Kirkemøtet (KM 11/25) hadde en bred og grundig høring. Denne høringen er derfor enklere. Den sendes til utvalgte kirkelige fellesråd og menighetsråd med fellesrådsfunksjoner (heretter omtalt som fellesråd), til alle bispedømmerådene, Hovedorganisasjonen KA, arbeidstakerorganisasjonene i KA-området, Nettverk for fellesrådsledere, Norges kirkevergelag, Rådet for personer med funksjonsnedsettelse og KABB. Høringen er åpen, og alle som ønsker kan gi uttalelse.

1. Bakgrunn

Kirkemøtet har i to omganger behandlet samstyringsmodellen og prinsipper for digitaliseringsarbeidet i Den norske kirke. Forslagene som er lagt frem for Kirkemøtet og vedtakene de har gjort, bygger på en samarbeidspraksis mellom fellesråd, Kirkerådet og Hovedorganisasjonen KA som har utviklet seg over tid.

I 2024 vedtok Kirkemøtet i sak KM 10/24, «at det legges til rette for fellesløsninger» og at det «utvikles et mer permanent rammeverk for styring og organisering av digitaliseringsarbeidet».

I 2025 vedtok Kirkemøtet i sak KM 11/25 regler om fellesordninger innen digitalisering, personvern og informasjonssikkerhet i Den norske kirke (heretter fellesordningsreglene). Her vedtok Kirkemøtet å opprette digitaliseringsutvalget (§ 2), sikkerhetsutvalget (§ 3) og felles personvernombud (§ 4) som permanente organer og roller i Den norske kirke. De vedtok også felles behandlingsansvar for personopplysninger knyttet til medlems- og publikumskontakt (§ 5) og

grunnleggende prinsipper for dataforvaltning som skal sikre korrekte, fullstendige og tilgjengelige data (§ 6). Data skal også primært lagres i fellesløsninger.

Fellesordningsreglene § 2 og § 3 gir Kirkerådet i oppgave å gi nærmere regler om digitaliseringsutvalgets og sikkerhetsutvalgets «sammensetning, oppnevning og oppgaver». Denne saken gjelder dette. Kirkemøtet presiserer i § 2 som gjelder digitaliseringsutvalget, at Kirkerådet skal involvere de kirkelige fellesrådene og Hovedorganisasjonen KA i utformingen av disse reglene. I forberedelsen av denne saken er et tidlig utkast lagt frem for dagens digitaliseringsstyre 12. juni 2025, der også Hovedorganisasjonen KA er representert. I tillegg har Hovedorganisasjonen KA gitt muntlige og skriftlige innspill bl.a. i møter 19. og 25. juni 2025. Et utkast ble også sendt til arbeidsutvalget i nettverk for fellesrådsledere, og de ga innspill i møte 18. august 2025.

Utfyllende regler knyttet til resten av fellesordningsreglene, om felles behandlingsansvar og regulering av hvordan og hvor data skal registreres (§ 5 og § 6) er ikke en del av denne saken. Nærmere regulering av felles praksis og hvordan fellesløsninger skal anvendes, vil være neste trinn i arbeidet og vil kreve at alle organer og roller i samstyringsmodellen er på plass og tar tak i sitt ansvar og oppgaver.

Forslaget som her sendes på høring tar utgangspunkt i reglene gitt av Kirkemøtet (KM 11/25) og ligger tett på beskrivelsene i dagens samstyringsmodell og tilslutningsavtalene om felles ordning for personvern og informasjonssikkerhet og erfaringer med disse.

Disse reglene (KM 11/25) er overordnet denne saken og har følgende formålsbestemmelse:

«§ 1. Formål

Formålet med disse reglene er å

- a. legge til rette for at ressurser kan flyttes fra administrative oppgaver til Den norske kirkes kjerneoppgaver slik at kirken kan nå sine primære mål
- b. legge til rette for at Den norske kirke tar i bruk digitale fellesløsninger som gjør kirken tilgjengelig for medlemmer og tilhørende, og bidrar til å bygge en god og samlande kultur i hele kirken
- c. sikre bredt lokalt medeierskap til digitale fellesløsninger gjennom involvering
- d. sikre god datakvalitet, personvern, informasjonssikkerhet og universell utforming ved at alle enheter benytter felles praksis
- e. sikre at de digitale fellesløsningene er kostnadseffektive og gir mest mulig nytteverdi»

2. Forslag

Regler om Den norske kirkes digitaliseringsutvalg og utvalg for informasjonssikkerhet og personvern (sikkerhetsutvalget)

Fastsatt med hjemmel i regler om fellesordninger innen digitalisering, personvern og informasjonssikkerhet i Den norske kirke vedtatt av Kirkemøtet 27. april 2025.

Kapittel I - Digitaliseringsutvalget

§ 1 Digitaliseringsutvalgets sammensetning

Digitaliseringsutvalget består av følgende ansatte ledere i lokale, regionale og nasjonale kirkelige organer:

- a. Fem kirkeverger med tre kirkeverger som vara, valgt av de kirkelige fellesrådene og menighetsrådene med fellesrådsfunksjoner
- b. En stiftsdirektør med en stiftsdirektør som vara, valgt av stiftsdirektørene
- c. Kirkerådets direktør med assisterende direktør som vara.

Hovedorganisasjonen KA kan også oppnevne en ansatt leder med en vara.

Kirkeverger, stiftsdirektør og KA-medlem oppnevnes for tre år av gangen, og suppleres ved behov.

Kirkevergene i utvalget skal så langt det er mulig representere variasjon i kjønn, geografi, og fellesrådenes størrelse. Valget forberedes av en nominasjonskomité av kirkeverger. Innstillingen sendes til alle kirkelige fellesråd og menighetsråd med fellesrådsfunksjoner. Kandidatene må avklare med sitt fellesråd/menighetsråd at de kan stille til valg.

Digitaliseringsutvalget velger selv sin leder for tre år av gangen.

§ 2 Digitaliseringsutvalgets oppgaver

I tråd med formålene med regler om fellesordninger innen digitalisering, informasjonssikkerhet og personvern i Den norske kirke og prinsipper for dataforvaltning i de samme reglene skal digitaliseringsutvalget:

- a. sørge for at digitaliseringsarbeidet styres etter en overordnet strategi i tråd med kirkens øvrige mål og strategier
- b. sørge for en organisering og samordning som bidrar til å nå målene for digitaliseringsarbeidet
- c. fastsette definisjon av digitale fellesløsninger og avgjøre hvilke digitale løsninger som er fellesløsninger i Den norske kirke
- d. avgjøre hvilken virksomhet som er systemeier for den enkelte digitale fellesløsning
- e. være en pådriver for å få effekter av digitaliseringsarbeidet blant annet gjennom utvikling av beste praksis, automatisering, felles regelverk og standarder
- f. bidra til at det blir etablert bærekraftige finansieringsmodeller som sikrer effektiv utvikling, forvaltning og drift av alle fellesløsninger.

Digitaliseringsutvalget oppnevner medlemmer til Den norske kirkes felles utvalg for personvern og informasjonssikkerhet (sikkerhetsutvalget) i tråd med § 4, og vedtar sikkerhetsutvalgets budsjett etter forslag fra sikkerhetsutvalget.

§ 3 Arbeidsform og administrativ støtte

Digitaliseringsutvalget velger selv sin arbeidsform. Kirkerådet kan dekke utgifter til reise og opphold ved møter også for utvalgsmedlemmer som ikke er ansatt i Kirkerådet.

Digitaliseringsutvalget kan bare gjøre gyldige vedtak når Kirkerådets direktør eller assisterende direktør og minst tre kirkeverger deltar i beslutningen.

Digitaliseringsutvalget kan opprette utvalg, arbeids- og brukergrupper og fastsette mandater for disse.

Referat fra utvalgets møter sendes til Kirkerådet. Utvalget skal også sørge for at kirkelige fellesråd og menighetsråd med fellesrådsfunksjoner og deres administrasjoner holdes orientert om utvalgets arbeid.

Kirkerådet støtter og følger opp digitaliseringsutvalgets arbeid, og sørger for sekretariatsfunksjoner til utvalget. Kirkerådet skal sørge for gjennomføringskraft, faglig kompetanse og koordinere digitaliseringsarbeidet slik at det bidrar til helhet og måloppnåelse.

Kapittel II – Sikkerhetsutvalg for personvern og informasjonssikkerhet

§ 4 Sikkerhetsutvalgets sammensetning

Sikkerhetsutvalget består av

- a. leder oppnevnt av Kirkerådets direktør
- b. Den norske kirkes felles personvernombud
- c. ansatte i lokale, regionale og nasjonale kirkelige organer, oppnevnt av digitaliseringsutvalget
- d. andre medlemmer oppnevnt av digitaliseringsutvalget.

I tillegg kan Hovedorganisasjonen KA oppnevne ett medlem.

Medlemmene i sikkerhetsutvalget skal representere Den norske kirkes mangfold i oppgaver og struktur og bør ha kompetanse innen personvern og informasjonssikkerhet. Sikkerhetsutvalget skal så langt det er mulig være representativt sammensatt med bredde i geografi, kjønn og fellesrådenes størrelse.

§ 5 Sikkerhetsutvalgets oppgaver

Sikkerhetsutvalget gir felles retningslinjer og råd om personvern og informasjonssikkerhet til alle kirkelige organer, og fører kontroll med at lovkrav på disse områdene blir fulgt.

Sikkerhetsutvalget skal

- a. utvikle og forvalte felles strategi og ledelsessystem for informasjonssikkerhet og personvern i Den norske kirke

- b. gi råd om konkrete krav til informasjonssikkerhet i digitale systemer i Den norske kirke, herunder hvordan personopplysninger skal håndteres i systemet
- c. bidra til opplæring og veiledning av ansatte og frivillige i hele Den norske kirke innen informasjonssikkerhet og personvern
- d. lage retningslinjer for rapportering og håndtering av avvik innen personvern og informasjonssikkerhet
- e. påse at overordnede risiko- og sårbarhetsanalyser (ROS) gjennomføres og gjøres tilgjengelig for alle kirkelige organer, og gi råd om risikovurderinger kirkelige organer selv foretar
- f. anbefale tiltak basert på rapporterte avvik og ROS-analyser
- g. støtte ansvarlige i Den norske kirke i arbeid med databehandleravtaler
- h. informere og involvere digitaliseringsutvalget, ledere og andre relevante personer om saker og tiltak på utvalgets område.

Sikkerhetsutvalget kan også

- a. fastsette plan for kontroller med personvern og informasjonssikkerhetsarbeid i lokale, regionale og nasjonale kirkelige organer
- b. i samarbeid med systemeier iverksette revisjoner overfor leverandører med fokus på informasjonssikkerhet og personvern.

§ 6 Arbeidsform og administrativ støtte

Sikkerhetsutvalget velger selv sin arbeidsform.

Kirkerådet støtter og følger opp sikkerhetsutvalgets arbeid, og sørger for sekretariatsfunksjoner til utvalget. Kirkerådet skal sørge for at sikkerhetsutvalgets arbeid støttes med relevant kompetanse innen personvern og informasjonssikkerhet og ressurser for å følge opp utvalgets arbeid.

§ 7 Fellesfinansiering av stillinger, oppgaver og tiltak i regi av sikkerhetsutvalget

Rettssubjektet Den norske kirke og soknene (ved de kirkelige fellestrådene og menighetsrådene med fellestrådsfunksjoner) finansierer om lag halvparten hver av følgende:

- a. felles personvernombud for Den norske kirke ansatt av Kirkerådet
- b. sekretariatsoppgaver og møter for sikkerhetsutvalget
- c. andre tiltak i regi av sikkerhetsutvalget innenfor utvalgets budsjett vedtatt av digitaliseringsutvalget etter forslag fra sikkerhetsutvalget.

Bokstav b og c kan omfatte hel eller delvis finansiering av stillinger.

Digitaliseringsutvalget fastsetter den nøyaktige fordelingen av kostnadene mellom rettssubjektet Den norske kirke og soknene, og soknene imellom (ved de kirkelige fellestrådene og menighetsrådene med fellestrådsfunksjoner).

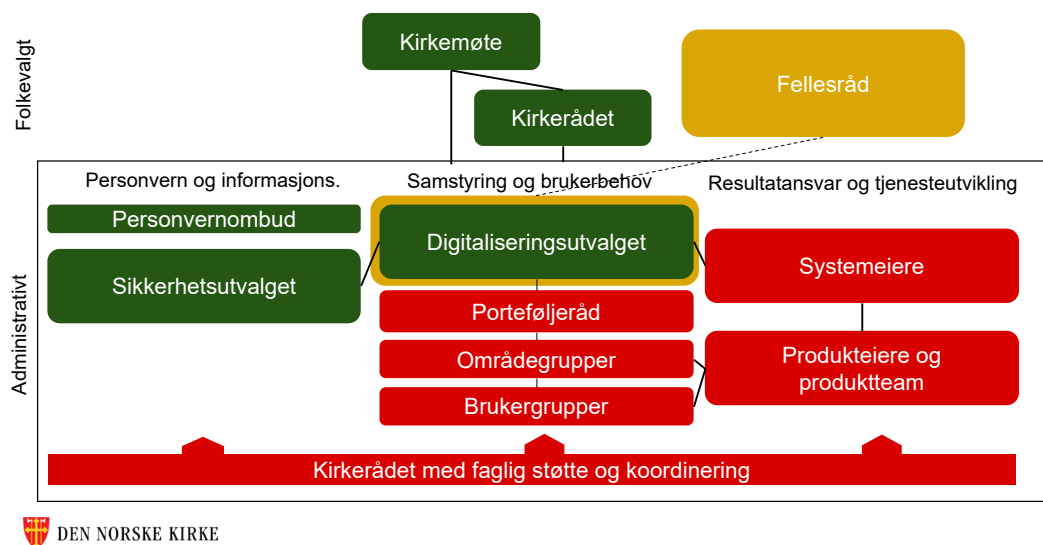
Kirkerådet administrerer finansieringsordningen.

§ 8 Ikrafttredelse

Reglene trer i kraft straks.

Overordnet beskrivelse av hele samstyringsmodellen

Samstyringsmodellen for kirkens digitaliseringsarbeid

Figuren over viser hele samstyringsmodellen slik den er i dag. Denne saken gjelder nærmere regler om sammensetning, oppnevning og oppgaver for digitaliseringsutvalget, sikkerhetsutvalget og Kirkerådets støtte til disse. Dette inkluderer forslag til hvordan fellesrådene kan være involvert, blant annet i oppnevning av kirkeverger til digitaliseringsutvalget. Så er det digitaliseringsutvalgets oppgave å «sørge for en organisering og samordning som bidrar til å nå målene for digitaliseringsarbeidet» (§ 2 b). For sammenhengens skyld, beskrives hele dagens modell her kort:

Digitaliseringsutvalget (heter digitaliseringsstyret i dag) skal bidra til at kirken jobber strategisk, organiserer digitaliseringsarbeidet på en god måte og gjør gode prioriteringer slik at brukerbehov blir ivarettatt og at overordnede mål for kirken blir nådd. Det er sammensatt av de daglige lederne i sine respektive virksomheter. Det er de som har ansvaret for at kirken leverer gode tjenester, har effektive prosesser og ivaretar personvern og informasjonssikkerheten. Digitaliseringsutvalget forholder seg til systemeierne for den enkelte fellesløsning og er i dialog med dem for å sikre rette prioriteringer.

Systemeiere er dem som har ansvar for de digitale løsningene. Disse er ofte samtidig «tjenesteeiere» med ansvar for å utvikle selve tjenesten(e), det vil si mer enn bare den digitale løsningen. De har også ansvar for budsjett og finansieringsmodell for løsningen. Nyutvikling skal være i tråd med prioriteringer fra digitaliseringsutvalget og i tråd med samstyringsmodellens krav til brukermedvirkning og involvering av Kirkerådets fagressurser som ivaretar koordinering, helhetlig arkitektur og felles krav.

Systemeiers «utførende arm» er produkteier. Produkteier har det daglige ansvaret med å forvalte, forbedre og utvikle løsningen og sørge for at den støtter tjenestene den skal dekke.

Områdegrupper er grupper av ansatte lokalt, regionalt og nasjonalt med kompetanse på bestemte felt og skal gi innspill sett fra et brukerperspektiv til nyutvikling og bedre anvendelse av fellesløsningene. Gruppene oppnevnes for to år av gangen. Det er i dag fem områdegrupper: 1. Medlem og menighetsarbeid, 2. Administrasjon og organisasjon, 3. Styring, ledelse og kjernedata, 4. Kirkebygg og eiendom og 5. Gravplassadministrasjon.

Porteføljerådet består av lederne for områdegruppene og fagpersoner fra Kirkerådets digitaliseringsavdeling og en representant fra Kirkepartner. Porteføljerådet samordner behov, behandler innspill fra områdegruppene og systemeierne og legger overordnede planer for videreutvikling i samarbeid med Kirkerådets fagmiljø i digitaliseringsavdelingen.

Organiseringen med områdegrupper, porteføljeråd og produkteiere er en organisering det vil være opp til digitaliseringsutvalget å fastsette og videreutvikle.

Sikkerhetsutvalget har fokus på personvern og informasjonssikkerhet - to fagområder som delvis overlapper. Personvern handler om informasjonssikkerhet for personopplysninger, men også bl.a. vurdering av behandlingsgrunnlag og kontakt med de registrerte og Datatilsynet. Informasjonssikkerhet handler om all informasjonen kirken trenger å beskytte – ikke bare personopplysninger.

Kirkerådet støtter alt arbeidet som skjer i regi av kirkens felles satsing på digitalisering og samstyringsmodellen. Kirkerådet har også sekretæroppgaver for samstyringsorganene (digitaliseringsutvalget og sikkerhetsutvalget). Kirkerådet er motor i digitaliseringsarbeidet med fokus på helhet, bl.a. ved å sørge for at alt arbeidet følger felles arkitekturprinsipper, passer inn i et helhetlig løsningslandskap og at felles infrastruktur og felleskomponenter blir bygget og benyttet. Dette er en forutsetning for å lykkes med å etablere sammenhengende og effektive digitale tjenester. Kirkerådet har ansvar for å etablere rammeverk for digital utvikling, ha kompetanse og ressurser innen digital arkitektur og personvern og informasjonssikkerhet.

Om de enkelte paragrafene

Kapittel I Digitaliseringsutvalget

§ 1 Digitaliseringsutvalgets sammensetning

Kirkemøtet har fastsatt at digitaliseringsutvalget skal bestå av ansatte ledere i lokale, regionale og nasjonale kirkelige organer. Kirkerådet foreslår at dette skal være de daglige lederne i de respektive kirkelige organene, slik som i dagens digitaliseringsstyre. Det vil si kirkerådets direktør (nasjonalt), stiftsdirektør (regionalt) og kirkeverger (lokalt). Det sikrer at utvalgets beslutninger forankres hos

personer i Den norske kirke som har det øverste administrative ansvaret for ressursbruk og måloppnåelse.

Av andre medlemmer foreslår Kirkerådet å videreføre at Hovedorganisasjonen KA kan oppnevne ett medlem med vara. Kirkerådet mener det er en fordel om Hovedorganisasjonen KAs medlem har en lederstilling. Akkurat hvilken stilling må Hovedorganisasjonen KA selv kunne avgjøre. Kirkerådet legger til grunn at Hovedorganisasjonen KA ønsker å delta i utvalget, men Den norske kirke kan ikke formelt pålegge Hovedorganisasjonen KA dette som en organisasjon uavhengig av trossamfunnet. Regelen er derfor utformet som en mulighet og ikke et pålegg.

I tillegg til variasjon i kjønn i et slikt utvalg, er erfaringen med digitaliseringsstyret at det er hensiktsmessig at kirkevergene i utvalget i noen grad speiler variasjonen i fellesråd og deres behov og utfordringer. To særlig viktige faktorer er fellesrådenes størrelse og geografiske forhold. Med størrelse menes her antall medlemmer i Den norske kirke bosatt i kommunen. Geografisk variasjon gjelder både utstrekning og plassering i landet. Kirkevergene opptre ikke direkte på vegne av alle fellesråd med samme forutsetninger som dem, men på denne måten blir ulike perspektiver representert i gruppen. For å bevare den nødvendige fleksibiliteten er det ikke foreslått mer konkrete kategorier eller et visst antall utvalgsmedlemmer fra hver.

Det vil være opp til nominasjonskomiteén å utøve et skjønn som gjenspeiler intensjonen om at ulike perspektiver blir representert. Forespurte kirkeverger skal også ha avklart med sitt fellesråd at de kan stille som kandidat.

Det er de kirkelige fellesrådene og menighetsrådene med fellesrådsfunksjoner som velger representantene ut fra nominasjonskomiteens innstilling. Hensikten er å forankre prosessen med valg av representanter i fellesrådene. På den måten trekkes også kirkevergenes folkevalgte styrer inn i samstyringsmodellen. Det er med på å styrke hele samstyringsmodellens legitimitet som et fellesutvalg for hele kirken.

Det må jobbes videre med den praktiske siden av hvordan nominasjon og valg av kirkeverger skal foregå. Kirkerådet vil som sekretariat for digitaliseringsutvalget, kunne gi administrativ støtte til valgprosessen.

Når valgperioden bare er tre år, foreslår Kirkerådet at suppleringsvalg bare gjøres når det er nødvendig for at utvalget skal være vedtaksført. På grunn av Kirkerådets sentrale rolle i kirkens felles digitaliseringsarbeid, foreslås at digitaliseringsutvalget ikke er vedtaksført uten Kirkerådets representant (direktør eller assisterende direktør) og minst tre kirkeverger være til stede. Kirkerådet har vurdert om også Hovedorganisasjonen KAs medlem må være til stede for at utvalget skal kunne ta beslutninger. Som nevnt kan imidlertid ikke Hovedorganisasjonen KA som en organisasjon utenfor trossamfunnet pålegges av Den norske kirke å delta i utvalget. Kirkerådet har derfor ikke foreslått å regelfeste at utvalgsmedlemmet fra Hovedorganisasjonen KA må være til stede for at utvalget skal være vedtaksført.

Utvalget velger selv sin leder. Kirkerådet foreslår ikke nærmere regler for dette valget og tar utgangspunkt i at lederen kan velges med simpelt flertall. Kirkerådet mener at

det ikke er nødvendig eller hensiktsmessig å pålegge utvalget å ha en nestleder. Utvalget velger selv hvordan de vil organisere sitt arbeid, og kan i den sammenhengen bestemme om de vil ha en nestleder og hvordan vedkommende utpekes.

§ 2 Digitaliseringsutvalgets oppgaver

Digitaliseringsutvalget har som oppgave å sørge for en organisering og samordning som bidrar til at målene for digitaliseringsarbeidet blir nådd. Det innebærer særlig å organisere arbeidet slik at det sikrer bred brukerinvolvering, god forankring og gode beslutningsprosesser. I dag er brukerinvolvering og forankring organisert gjennom områdegrupper, porteføljerådet og ulike brukerforum. Det er digitaliseringsutvalgets oppgave og ansvar å sørge for at slike organer blir opprettet og får mandater. Kirkerådet mener det er naturlig å videreføre dagens organer, men dette er altså opp til digitaliseringsutvalget å avgjøre etter at disse reglene er vedtatt.

Digitaliseringsutvalget får også oppgaven med å fastsette definisjon av digitale fellesløsninger og hva som er kirkens digitale fellesløsninger. Hensikten er å følge opp formålet i fellesordningsreglene § 1 bokstav b «legge til rette for at Den norske kirke tar i bruk digitale fellesløsninger som gjør kirken tilgjengelig for medlemmer og tilhørende, og bidrar til å bygge en god og samlende kultur i hele kirken». Det er også et prinsipp i reglenes § 6 bokstav d at «data primært lagres primært i fellesløsninger.». Digitaliseringsutvalget med sin sammensetning er godt egnet til å ivareta disse hensynene både ved definisjon av hva som skal til for at noe er en fellesløsning og hvilke som til enhver tid er kirkens digitale fellesløsninger. Dette var det også bred støtte for i høringen om fellesordningsreglene.

Digitaliseringsutvalget fastsetter hvilken virksomhet som skal være systemeier for kirkens digitale fellesløsninger. Digitaliseringsutvalget må selvsagt forholde seg til eventuelle bestemmelser i annet regelverk for kirken, f.eks. medlemsregisterforskriften og regler og systemer som det offentlige pålegger kirken å bruke.

Det kan være et langt sprang fra å ønske fellesløsninger, til å ta gode valg på hva som skal være digitale fellesløsninger. Det kan også være krevende å sørge for at fellesløsninger faktisk blir tatt i bruk og brukt på en standardisert og effektiv måte. Samstyringsmodellen forutsetter at systemeierne forholder seg til digitaliseringsutvalget med hensyn til prioriteringer og synliggjøring av effekter.

Digitaliseringsutvalget skal se til at alle digitale fellesløsninger blir brukt på en slik måte at de fremmer effektivisering og økt kvalitet. For å ivareta helheten av dette foreslås at digitaliseringsutvalget selv skal jobbe strategisk og være en pådriver for utvikling av beste praksis, automatisering, felles regelverk og standarder. Dette må skje i samarbeid med system-/tjeneste-/prosesseiere som har hovedansvar for at det utvikles en beste praksis, regler for bruk, god veiledning, opplæring og støtte.

Et viktig anliggende for Kirkemøtet har også vært å sikre bærekraftig finansiering av de digitale fellesløsningene og at det settes av ressurser til endringsprosesser og

opplæring (KM 10/24). Kirkemøtet ba også om at «ulike finansieringsmodeller utredes». Kirkerådet mener dette er en naturlig oppgave for digitaliseringsutvalget. Kirkerådet foreslår derfor at digitaliseringsutvalget skal «bidra til at det blir etablert bærekraftige finansieringsmodeller som sikrer effektiv utvikling, forvaltning og drift av alle fellesløsninger». Her må utvalget se på alle muligheter som ligger innenfor dagens todelte finansiering av kirken.

Det er fellesrådet som har oppgaven med å «ivareta administrative og økonomiske oppgaver på vegne av soknene» og ansvaret for «anskaffelse og drift av kirkekontor», jf. kirkeordning for Den norske kirke § 17 første ledd og andre ledd bokstav d. Mange av de digitale løsningene som lokalkirken benytter finansieres derfor av fellesrådet. I dag er det likevel også slik at noen fellesløsninger finansieres i sin helhet av rettssubjektet Den norske kirke ved Kirkerådet og kan brukes kostnadsfritt av alle.

Samfinansiering er en avgjørende faktor for å nå målene med økt selvbetjening, økt tilgjengelighet og effektivisering. Behovet for samstyring og samfinansiering gjelder ikke bare i Den norske kirke, men preger all digital satsing både i offentlig og privat sektor. Det legges vekt på felles infrastruktur, gå fra fragmentert til samlet, sterkere styring og samordning. Se <https://www.regjeringen.no/no/tema/statlig-forvaltning/it-politikk/ny-nasjonal-digitaliseringsstrategi/id2982892/>

Oppnevning av medlemmer til og fastsettelse av budsjett for sikkerhetsutvalget

Det foreslås at digitaliseringsutvalget oppnevner medlemmene til sikkerhetsutvalget, unntatt lederen og personvernombudet. Se mer om § 4 nedenfor.

Det følger av fellesordningsreglene § 3 at «Digitaliseringsutvalget fastsetter den økonomiske rammen for arbeidet til sikkerhetsutvalget». Kirkerådet foreslår å presisere at digitaliseringsutvalget fastsetter endelig budsjett for arbeid i regi av sikkerhetsutvalget, etter forslag fra sikkerhetsutvalget.

§ 3 Arbeidsform og administrativ støtte

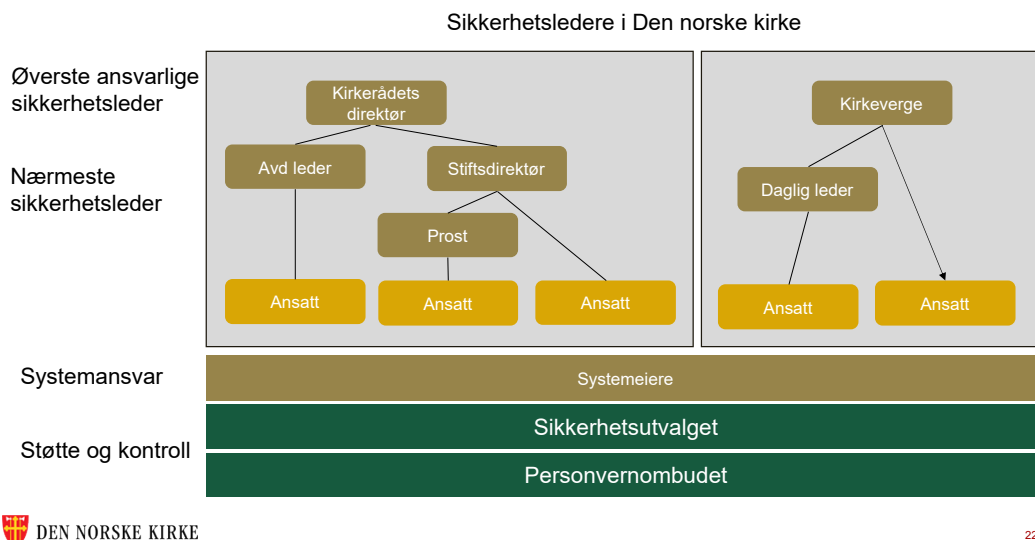
Paragrafen regulerer digitaliseringsutvalgets arbeidsform og Kirkerådets rolle og støttefunksjoner.

Kapittel II Sikkerhetsutvalget

Sikkerhetsutvalget har en viktig funksjon i kirkens samlede organisering av arbeidet innen personvern og informasjonssikkerhet. Ansvaret for å følge lovkrav og sikre de registrertes rettigheter knyttet til personvern ligger i praksis på de administrative lederne i de kirkelige organene og systemeierne. Sikkerhetsutvalget er kirkens faglige organ som skal gi råd og retningslinjer, og de skal ha mulighet til å følge opp og kontrollere at krav blir fulgt.

Under illustreres kirkens organisering innen personvern og informasjonssikkerhet. Poenget er samspillet mellom dem som har ansvar for at regler følges og at de registrertes rettigheter blir ivaretatt, og organer og roller som skal støtte og kontrollere disse.

Kirkens sikkerhetsorganisasjon (personvern og informasjonssikkerhet)

§ 4 Sikkerhetsutvalgets sammensetning

I dagens avtalte sikkerhetsutvalg, oppnevnes lederen av Kirkerådets direktør. Kirkerådet foreslår å videreføre dette. Kirkerådets direktør er den øverste administrativt ansvarlige for informasjonssikkerhet i trossamfunnet Den norske kirke og har det nasjonale behandlingsansvaret for personopplysninger. Selv om sikkerhetsutvalget er et fagutvalg, er det viktig for forankringen og legitimiteten til utvalget, at lederen representerer den øverste nasjonale behandlingsansvarlige i kirken.

Videre er Den norske kirkes felles personvernombud et naturlig medlem i utvalget. Kirkerådet foreslår å videreføre dagens praksis med at digitaliseringsutvalget oppnevner de øvrige medlemmene av sikkerhetsutvalget. Disse medlemmene skal representere ulike deler av kirken. De må ha innsikt i praksis og utfordringer på sine arbeidsfelt og på den måten bidra til gode prioriteringer av tiltak. Etter fellesordningsreglene skal disse først og fremst være ansatte i lokale, regionale og nasjonale kirkelige organer. I tillegg kan andre medlemmer oppnevnes.

Når det gjelder medlemmer som ikke er ansatt i kirkelige organer kan det for eksempel være nyttig at selskap(er) som kirken selv eier og som er viktige i kirkens arbeid med informasjonssikkerhet og personvern kan være med i et slikt utvalg. I dagens utvalg sitter en fra Kirkepartner AS (egenregiselskap eid av enheter i Den norske kirke).

På samme måte som for digitaliseringsutvalget foreslår Kirkerådet å videreføre at Hovedorganisasjonen KA kan oppnevne et medlem. Hovedorganisasjonen KA er arbeidsgiverorganisasjon for alle arbeidsgiverne i kirken, systemeier for fellesløsningen innen kirkebygg (Ordna eiendom) og fagmiljø for blant annet gravplassforvaltning. Det bør være opp til Hovedorganisasjonen KA hvem dette medlemmet skal være.

§ 5 Sikkerhetsutvalgets oppgaver

Første ledd i § 5 er en gjentakelse av beskrivelsen i fellesordningsreglene § 3. Utvalget skal gi felles retningslinjer, råd og føre kontroll med at lovkrav på utvalgets områder blir fulgt. Kirkerådet foreslår deretter noen mer konkrete oppgaver som utvalget skal og kan gjøre.

For det første skal utvalget utvikle og forvalte en felles strategi for de to områdene sine. En viktig oppgave, som allerede er påbegynt i dagens avtalebaserte ordning, er å etablere Den norske kirkes ledelsessystem for informasjonssikkerhet og personvern. I denne oppgaven inngår f.eks. å etablere en mal for databehandleravtale som systemeiere av fellesløsningene kan benytte seg av. Det er ikke noe hinder for at malen også kan bli brukt på systemer som ikke er definert som fellesløsninger.

Videre skal sikkerhetsutvalget gi råd om konkrete krav og komme med anbefalinger som skal ivareta informasjonssikkerhet og personvern, i alle systemer som brukes i Den norske kirke. Eksempel her er råd for bruk av ulike sosiale medier, generelle krav til klassifisering av data, krav til autentiseringsmetoder osv.

Sikkerhetsutvalget skal bidra til veiledning og god opplæring. For eksempel e-læringsprogrammer, slik som i dag. Operativt må veiledning og opplæring skje gjennom felles personvernombud, felles informasjonssikkerhetsansvarlig og andre administrative ressurser for utvalget.

Utvalget skal også lage retningslinjer for rapportering og håndtering av avvik innen personvern og informasjonssikkerhet. Dette er i likhet med flere av de andre oppgavene noe dagens avtalte utvalg allerede gjør. Særlig innenfor personvern er dette direkte knyttet til lovkrav som frister for å melde fra til Datatilsynet, hvilke opplysninger en skal gi og hva en skal foreta seg. Felles retningslinjer vil gjøre det mulig å videreføre dagens avtalte ordning, der personvernombudet og noen andre (felles informasjonssikkerhetsansvarlig og personvernjurist i Kirkerådet) kan melde avvik på vegne av alle rettssubjektene i trossamfunnet. Det er både ressursbesparende for kirken totalt, og bidrar til enhetlig praksis og å sikre de registrertes rettigheter.

I arbeid med informasjonssikkerhet og personvern er risiko- og sårbarhetsanalyser (ROS) viktige verktøy. Mye vil her være likt for alle kirkelige organer og trossamfunnet som helhet. En av sikkerhetsutvalgets oppgaver under dagens tilslutningsavtaler er å initiere risikovurderinger og analyser og følge opp disse. Ut fra dagens praksis forslår Kirkerådet at utvalget skal påse at overordnede risiko- og sårbarhetsanalyser gjennomføres, og gi råd om risikovurderinger som det enkelte kirkelige organ foretar.

Utvalget skal også kunne anbefale tiltak basert på konkrete avvik, eller svakheter som er oppdaget gjennom ROS-analyser.

Sikkerhetsutvalget skal informere og involvere digitaliseringsutvalget, ledere og andre relevante personer om saker og tiltak på utvalgets område.

I sammenheng med at sikkerhetsutvalget skal føre kontroll med at lovkrav på områdene personvern og informasjonssikkerhet blir fulgt, foreslår Kirkerådet at utvalget kan fastsette plan for kontroller med personvern og informasjonssikkerhetsarbeid i lokale, regionale og nasjonale kirkelige organer.

Kontroller skal være til hjelp for de ansvarlige. Kirkerådet foreslår ikke noen tilhørende sanksjoner, blant annet fordi det vil variere hvem som er juridisk ansvarlig og dermed hvordan brudd må håndteres innad i trossamfunnet. Utenfra er det f.eks. på personvernområdet Datatilsynet som avgjør hvem de forholder seg til. Her kan den ansvarlige være en enkelt arbeidsgiver eller kirkelig organ eller trossamfunnet som helhet ved Kirkerådet.

I tillegg bør utvalget i samarbeid med systemeier kunne iverksette revisjoner overfor leverandører med fokus på informasjonssikkerhet og personvern. Tett samarbeid med respektive systemeiere er en forutsetning her. Dagens sikkerhetsutvalg bistår systemeiere med for eksempel kontroll av at integrasjoner og deling av persondata mellom systemer ivaretar de registrertes rettigheter.

Informasjonssikkerhets- og personvernkrav til systemer vil ofte kunne ha økonomiske konsekvenser. Det er derfor viktig at sikkerhetsutvalget vurderer hvilke saker som må forankres hos systemeiere, digitaliseringsutvalget eller øverste sikkerhetsleder. Digitaliseringsutvalget er et egnet organ hvis sikkerhetsutvalget foreslår krav som har betydelig økonomisk konsekvens for alle virksomhetene i kirken. Det samme gjelder tema som akseptert risiko. Sikkerhetsutvalget er et fagutvalg og endelige beslutninger som har konsekvenser for omdømme, økonomi, liv og helse og funksjon, må tas av systemeier, digitaliseringsutvalget eller den enkelte øverste sikkerhetsleder, og disse vil selv ha ansvar for å løfte det som er nødvendig til de valgte kirkelige organene.

§ 6 Arbeidsform og administrativ støtte

Sikkerhetsutvalget velger selv sin arbeidsform.

Den andre delen av regelen fastsetter det som i dag er Kirkerådets funksjon overfor det avtalte sikkerhetsutvalget. Kirkerådet støtter og følger opp sikkerhetsutvalgets arbeid, og sørger for sekretariatsfunksjoner til utvalget. I dette inngår at Kirkerådet skal sørge for at utvalget støttes med relevant kompetanse innen personvern og informasjonssikkerhet og ressurser for å følge opp utvalgets arbeid. Dette gjøres i dag ved at Kirkerådet har ansatt et felles personvernombud og en felles informasjonssikkerhetsansvarlig. Disse stillingene er ressurser for hele Den norske kirke. I dag er informasjonssikkerhetsansvarlig sekretær for utvalget. Fellesfinansieringen mellom rettssubjektet Den norske kirke og soknene etter § 7 omfatter kostnader til sekretærfunksjon for utvalget og det å ha en felles informasjonssikkerhetsansvarlig og et felles personvernombud.

§ 7 Fellesfinansiering av sikkerhetsutvalgets arbeid

Kirkemøtet har vedtatt i regler om fellesordninger innen digitalisering, personvern og informasjonssikkerhet at rettssubjektet Den norske Kirke (ved Kirkerådet) og

soknene (ved kirkelig fellesråd og menighetsråd med fellesrådsfunksjoner) i fellesskap finansierer stillinger og tiltak i regi av sikkerhetsutvalget, og at digitaliseringsutvalget fastsetter den økonomiske rammen.

Dette viderefører prinsippet om fellesfinansiering fra dagens tilslutningsavtaler. Kirkemøtet fastsatte ikke nærmere hvordan fellesfinansieringen skal være. I § 7 foreslår Kirkerådet å presisere at fellesfinansieringen skal omfatte personvernombudet og sekretariatsoppgaver for utvalget. Kirkerådet mener det er naturlig å beholde dagens ordning hvor en stilling med kompetanse på informasjonssikkerhet er en av fellesressursene som er fellesfinansiert.

Ut fra dagens praksis foreslås å regulere at sikkerhetsutvalget setter opp et forslag til budsjett som legges frem for digitaliseringsutvalget til endelig godkjenning.

Kirkemøtet har fastsatt at oppgavene finansieres «i fellesskap», uten nærmere fordeling. Dagens tilslutningsavtale går ut på at rettssubjektet Den norske kirke og soknene (ved fellesrådene) dekker hver sin halvpart, og fellesrådene er forpliktet til å betale sin andel ut fra en fordelingsnøkkel. I forslaget får digitaliseringsutvalget i oppgave å fastsette fordelingen. Den nye regelfestede ordningen vil komme i stedet for dagens avtale. Når fordelingen ikke lenger er avtalt, legger Kirkerådet til grunn at digitaliseringsutvalget der flertallet representerer soknene, fastsetter hvordan kostnadene skal fordeles, ikke minst fellesrådene imellom.

3. Økonomiske og administrative konsekvenser

Økonomiske og administrative konsekvenser av digitaliseringsarbeidet i kirken kan deles inn i noen hovedspor. Økonomiske og administrative konsekvenser av valg av en fellesløsning må skilles fra konsekvensen av å etablere en felles regelbasert samstyringsmodell for digitaliseringsarbeidet i Den norske kirke.

Dette avsnittet gjelder ikke økonomiske og administrative konsekvenser av å velge en bestemt digital fellesløsning. Dette avsnittet gjelder økonomiske og administrative konsekvenser av å iverksette «reglene om digitaliseringsutvalget og sikkerhetsutvalget».

Samstyring av kirkens arbeid innen digitalisering, personvern og informasjonssikkerhet krever at alle involverte bidrar med nødvendige ressurser for å fylle roller og oppgaver som ligger i hele samstyringsmodellen. Det gjelder uavhengig av om ordningen er bygget på praksis og avtaler eller fastsatt i kirkens regler.

Reglene som foreslås i denne saken innebærer i stor grad en regelfesting av dagens praksis. Utforming av reglene vil kreve noe administrative ressurser i form av høring (fellesråd og andre høringsmottakere svarer og Kirkerådet behandler svarene) og forberedelse av vedtak som de to utvalgene må treffe i starten for å videreføre nødvendige undergrupper i dagens samstyringsmodell. Hvordan valg av kirkeverger til digitaliseringsutvalget gjennomføres vil også kunne ha ulik administrativ og økonomisk konsekvens avhengig av hvordan valget gjennomføres.

Over tid vil en fast regulert ordning for samstyring og regler om utvalgenes sammensetning, oppgaver og oppnevning, være administrativt besparende i forhold til dagens blandede modell mellom frivillighet og avtale (tilslutningsavtalen). En avtalebasert ordning innen personvern og informasjonssikkerhet er mer komplisert å forvalte enn en regulert ordning der utvalgene har en formell oppnevning og mandater. Samtidig er det allerede tatt inn en stor gevinst for fellesrådene ved å være med på en fellesordning for personvern og informasjonssikkerhet istedenfor å måtte håndtere personvernforordningens krav hver for seg. Tilslutningsavtalene vil gradvis falle bort etter som den regulerte ordningen dekker de områdene tilslutningsavtalene omfatter.

En forutsetning for å få ut nytten/gevinster av hele samstyringsmodellen er at fellesrådene og Kirkerådet sammen setter av ressurser og kompetent personale til å fylle alle roller og oppgaver i samstyringsmodellen (jf. § 1 Formål i fellesordningsreglene). Selv om mye av det administrative arbeidet, og dermed de økonomiske kostnader, faller på Kirkerådet forutsettes at fellesrådene deltar i utvalg, brukergrupper og som ressurspersoner.

Effekten av samarbeid mellom fellesrådene og Kirkerådet gjennom samstyringsmodellen og de organene som opprettes, skal blant annet være at de digitale fellesløsningene er kostnadseffektive og gir mest mulig nytteverdi, jf. § 1 Formål i fellesordningsreglene.

En av digitaliseringsutvalgets oppgaver er å sørge for at kirken satser på fellesløsninger som også er kostnadseffektive. For å få dette til må det som regel investeres betydelig i forkant og i de første gjennomføringsårene. Det må derfor lages gode gevinstanalyser, kost/nytte-vurderinger, bærekraftige finansieringsplaner og realistiske gjennomføringsplaner for de initiativ det jobbes med. Det kreves med andre ord også ressurser for å få til gevinster og kostnadseffektive løsninger på sikt.

Medbestemmelse for arbeidstakere

Denne saken gjelder organisatoriske ordninger som besluttet av kirkens folkevalgte organer, Kirkemøtet og Kirkerådet. Arbeidstakerorganisasjoner i kirken involveres som høringsinstanser. Ved valg og innføring av konkrete digitale fellesløsninger og fastsetting av rutiner som påvirker ansattes arbeidshverdag, skal informasjon og medbestemmelse ivaretas i tråd med gjeldende arbeidsrettslige regler og avtaler.

4. Relevante dokumenter

1. [Kirkemøtets vedtak i sak KM 10/24 Organisasjonsutvikling - strategi for fellesløsninger i den norske kirke](#)
2. [Kirkemøtets vedtak i sak KM 11/25 Regler om fellesordninger innen digitalisering personvern og informasjonssikkerhet](#)
3. [Kirkerådets vedtak i sak KR 27/22 om digitaliseringsstyrets sammensetning](#)
4. [Samstyringsmodell for digitalisering i Den norske kirke \(per april 2024\)](#)
5. Tilslutningsavtalen om personvern og informasjonssikkerhetsarbeid.

- a. [Tilslutningsavtalen del I](#) – OBS: beskrivelsen av sikkerhetsutvalgets mandat og sammensetning i denne er ikke oppdatert med de endringene som er gjort i samstyringsmodellen.
- b. [Tilslutningsavtalen del II - felles behandlingsansvar](#)